

OBSAH

1. SVAŘITELNOST.....	5
1.1. Materiálově-metalurgická svařitelnost	5
1.2. Konstrukční svařitelnost	5
1.3. Technologická svařitelnost	6
2. Vlastnosti materiálů.....	6
2.1. Ukazatelé mechanických vlastností svarových spojů	7
2.2. Ukazatelé celistvosti (kvality) svarových spojů:.....	7
3. Trhliny (praskliny) ve svarových spojích.....	7
3.1. Vznik trhlin (prasklin) ve svarovém spoji	7
4. Hodnocení kvality svarových spojů.....	8
4.1. Stanovení kvality podle vlastností svarových spojů klasickými zkouškami	8
4.2. Klasifikace trhlin ve svarovém spoji - zkoušky praskavosti – zkoušky destruktivní... 8	8
5. Trhliny za horka.....	9
5.1. Charakteristika trhlin za horka.....	9
5.2. Hodnocení náchylnosti ke vzniku trhlin za horka.....	10
5.3. Technologické zkoušky ke stanovení náchylnosti k trhlinám za horka	10
5.4. Klasické zkoušky náchylnosti k trhlinám za horka.....	11
5.4.1. Zkoušky s vlastní tuhostí	11
5.4.2. Zkouška s vynucenou tuhostí – zkouška Murex	12
5.4.3. Zkouška Vareststraint	12
5.4.4. Zkouška Transvareststraint.....	13
5.4.5. Zkouška LTP	14
5.4.6. Modifikovaná kruhová zkouška k trhlinám za horka austenitických ocelí	14
5.4.7. Zkoušky se simulovanými svářecími cykly.....	15
5.4.8. Opatření k potlačení vzniku trhlin za horka z hlediska procesu svařování	16
6. Trhliny za studena - ČSN EN ISO 17642	16
6.1. Trhliny vzniklé za studena – charakteristika.....	16
6.2. Hodnocení náchylnosti k trhlinám za studena	17
6.3. Technologické zkoušky náchylnosti k trhlinám za studena.....	17
6.3.1. Zkouška CTS.....	18
6.3.2. Zkouška TEKKEN	18
6.3.3. Zkouška Lehigh.....	19

6.3.4.	Křížová zkouška - zkouška koutových svarových spojů	20
6.3.5.	RD zkouška praskavosti ke stanovení náchylnosti k trhlinám za studena.....	20
6.3.6.	Zkoušky praskavosti – vzniku trhlin za studena TRC a RRC	21
6.3.7.	Zkouška IMPLANT - zkouška náchylnosti k trhlinám za studena s vynucenou tuhostí	21
6.3.8.	Zkoušky se simulovanými cykly svařování pro stanovení trhlin za studena.....	23
6.4.	Opatření k zamezení vzniku trhlin za studena	23
7.	Lamelární trhliny.....	24
7.1.	Zkoušky náchylnosti ocelí k lamelárním trhlinám.....	24
7.1.1.	Cranfieldova zkouška ke stanovení náchylnosti oceli k lamelárním trhlinám ...	25
7.1.2.	Oknová zkouška	25
7.1.3.	Zkouška Det Norske Veritas	25
7.2.	Opatření k potlačení vzniku lamelárních trhlin	26
8.	Žíhací trhliny	26
8.1.	Charakteristika žíhacích trhlin	27
8.1.1.	Ujiiho zkouška náchylnosti ke vzniku žíhacích trhlin	27
8.1.2.	BWRA kruhová zkouška	28
8.1.3.	Tanakova zkouška pro stanovení náchylnosti k žíhacím trhlinám	28
8.1.4.	Oknová zkouška typu H pro stanovení vzniku žíhacích trhlin	29
8.1.5.	Zkoušky pro zjištění náchylnosti k žíhacím a relaxačním trhlinám se simulovaným svářecím cyklem.....	29
8.1.6.	Zkouška náchylnosti k žíhacím trhlinám podle Vinckiera.....	30
8.2.	Omezení vzniku žíhacích trhlin	30
9.	Relaxační trhliny.....	31
9.1.	Charakteristika relaxačních trhlin	31
9.2.	Relaxační zkoušky.....	31
9.2.1.	Dotyho relaxační zkouška.....	31
9.2.2.	Relaxační zkouška podle Vinckiera.....	31
9.2.3.	Relaxační ohybová zkouška s vruby	32
9.3.	Omezení vzniku relaxačních trhlin	32
10.	Podnávarové trhliny	32
10.1.	Charakteristika podnávarových trhlin	32
10.2.	Zkoušky pro stanovení náchylnosti ocelí k podnávarovým trhlinám	33
10.2.1.	Návarová zkouška pro stanovení náchylnosti ocelí k podnávarovým trhlinám..	33
10.2.2.	Simulace ohřevu ke stanovení náchylnost oceli k podnávarovým trhlinám.....	33
10.3.	Omezení vzniku podnávarových trhlin	33
11.	Původně používané zkoušky svařitelnosti.....	34
11.1.	Nepřímá zkouška svařitelnosti deformace a stárnutí.....	34

11.2.	Přímá zkouška svařitelnosti vývojových ocelí (VÚS 2S)	34
11.3.	Návarovou zkoušku se stanovením hodnot vrubové houževnatosti rázem v ohybu..	35
12.	Potlačení vzniku trhlin s využitím údajů uvedených v ČSN EN 1011-1, 2.....	36
12.1.	Parametry ovlivňující svařitelnost ocelí	36
12.2.	Vliv chemického složení.....	36
12.3.	Vliv svařované tloušťky	37
12.4.	Vliv obsahu difúzního vodíku.....	37
12.5.	Vliv tepelného příkonu při svařování.....	38
12.6.	Vliv stavu napětí	39
12.7.	Výsledná teplota předehřevu.....	39
12.8.	Vliv ochlazovací rychlosti	40
12.9.	Stanovení ochlazovací doby $t_{8/5}$	41
12.10.	Stanovení a kvalifikace postupů svařování.....	43
13.	Aplikace poznatků svařitelnosti ocelí pro konstrukce	43
14.	Hodnocení mechanických vlastností svarových spojů	45
14.1.	Zkouška tupých svarových spojů tahem.....	45
14.2.	Zkouška ohybem tupých svarových spojů.....	45
14.3.	Zkouška rázem v ohybu.....	45
15.	Vyhodnocení svarových spojů podle ČSN EN ISO 15614.....	46
15.1.	Kvalifikace postupů svařování (pWPS) certifikací WPQR.....	46
15.2.	Zkušební kus	46
15.2.1.	Tvar a rozměry zkušebních kusů.....	46
15.2.2.	Tupý spoj na plechu s plným průvarem.....	47
15.2.3.	Tupý spoj na trubce s plným průvarem	47
15.2.4.	T-spoj	47
15.2.5.	Spoj odbočky.....	48
15.3.	Svařování zkušebních kusů.....	48
15.4.	Kontrola a zkoušení.....	48
15.4.1.	Typ a rozsah zkoušení.....	48
15.5.	Umístění a odběr zkušebních vzorků	50
15.6.	Rozsah kvalifikace svarových spojů	52
16.	Seznam vybraných norem souvisejících se svařitelností kovových materiálů	54
17.	Použitá literatura	56